

Llegim-los, fem-los viure

Vilanova i la Geltrú acull una lectura dramatitzada de l'obra «La llista (6 autors cerquen lectors)»

«Mentre siguem llegits, viurem». Amb aquesta màxima rodolediana finalitzava la lectura dramatitzada de [La llista \(6 autors cerquen lectors\)](#), de Teresa Guiluz i Jordi Muixí, a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. Una proposta teatral tan atrevida com necessària que ha estat acollida per l'Aula Joaquim Molas de la Biblioteca amb la voluntat de reforçar l'objectiu d'establir enllaços entre el món de la secundària i l'universitari.

Penombra, set cadires buides i un violoncel presidint l'escena. I l'olor de tants anys de saviesa escrita. La bellesa de la mesura, la bellesa del saber. La *Sarabande* de Händel comença a vibrar en unes cordes que se saben fràgils. És el so de la crida, la crida al més enllà i la crida a uns cors assedegats de coneixement que no entenen d'edat ni distàncies: des d'adolescents fins a jubilats, de Calafell a les Illes, una cinquantena de persones omplen la sala. La literatura no interessa, diuen?

I Mercè Rodoreda, Bartomeu Rosselló-Pòrcel i Salvador Espriu comencen a aparèixer, silents, entre el públic, i Pere Calders i Joan Puig i Ferrer i Narcís Oller, i a interrogar-mos amb les seues mirades, desorientades. «Tomeu!!», crida Espriu. «Em coneixeu?», respon Rosselló-Pòrcel, iniciant un diàleg intens («sobrenatural»?) al més pur estil d'un encontro imaginari que ha d'acabar esdevenint una autèntica classe magistral de literatura catalana. De literatura i també d'història, i de comportaments humans.

«Salut, amics! De què es tracta?», Puig i Ferrer verbalitza la pregunta que mos esteim fent tots. El primer tret en comú l'apunta Calders: «L'última notícia que tinc de mi mateix és que sóc mort», i el matisa Espriu, «meticulós»: «Tots som morts». El segon mos l'aclareix el setè personatge en joc, la Coordinadora de Secundària, que ha deixat el cello per posar-mos en context: «[Als escriptors] Senyors, senyora, [al públic] respectable, han de saber que als instituts d'aquest país els estudiants d'humanitats llegeixen cada curs sis obres literàries d'autors catalans. Els hem convidat aquí, perquè enguany són vostès els autors que formen part de la llista de lectures obligatòries del programa de batxillerat. (Al públic) I a vostès perquè són els lectors de les obres escollides. [...] Aquesta llista canvia cada any. Necessito que em diguin per què cadascun de vostès hauria de continuar en aquesta llista l'any vinent».

Plantejat l'argument, assistim a un repàs colpidor de la vida i l'obra d'aquests sis grans de la història de la nostra literatura, un repàs que mos recorda emocions oblidades i mos desperta curiositats adormides, que mos pren, de cop, una esbrufada i mos deixa, ai, l'alè en suspens.

Ho sabíeu, tot açò? L'intent de suïcidi per un desengany amorós de Puig i Ferrer i les sis mil pàgines que configuren el seu *El Pelegrí apassionat*, les dots com a dibuixant de Calders i el seu desig sempre viu de tornar a Catalunya durant l'exili a Mèxic («vint-i-tres anys costen molt de passar!»); la quantitat de llengües a què ha estat traduïda *La plaça del Diamant* de Rodoreda, «la novel·la catalana més traduïda» abans de *La pell freda* de Sánchez Piñol, i les alegries i penes que li ocasionà la seua relació amb Obiols, de la qual mai va voler xerrar públicament. Vos ho imaginau, tot, dalt un mateix escenari? Els dubtes inicials d'Oller, «pare de la novel·la catalana moderna», a l'hora d'escriure en català i el seu desconeixement de la guerra civil i del que és açò de la televisió i l'Internet («Jo ja fa estona que m'he perdut…»); la sorpresa de Rosselló-Pòrcel davant la paraula «exili» («Així doncs la cosa va acabar malament...») i els seus records d'un creuer pel Mediterrani durant els anys universitaris; el patiment obsessiu d'Espriu per trobar «la paraula justa» i la seua amistat, «realment ferma», amb el jove mallorquí...

«Senyors, senyora, no tenim més temps... [...] I tanmateix...». Que complicat que és, sempre, triar. «Com els puc privar de l'heroïcitat d'Antígona que defensa les lleis divines per sobre de les lleis humanes; de la discreció i la tendresa del jardiner que durant sis estius esdevé testimoni privilegiat de la història que passa en una casa amb un jardí vora el mar; de la sensibilitat dels poemes de Rosselló-Pòrcel; de l'amor ple d'incerteses a què es veu abocada Pilar Prim; dels fets insòlits i de l'humor i la ironia de les narracions de Calders; de la determinació i la lluita del Foraster i de Cecília per defensar la modernitat enfront de la tradició? Únicament sis autors i únicament una obra de cadascun d'ells. Que difícil!». Certament, però per açò hi som noltros, perquè com afirmà Rusiñol, «el premi de debò el dona el públic», i la Coordinadora nos convida a participar d'aquesta tria: «Saben? M'agrada la idea que tots plegats col·laborem a establir la llista d'autors que hauran de llegir les generacions futures. Com va dir Mercè Rodoreda: «Mentre siguem llegits, viurem»».

Els aplaudiments donen lloc a un interessant debat en què totes les impressions i opinions tenen cabuda: des de les de la directora de la Biblioteca, Montserrat Comas, a les d'alumnes de secundària de Vilanova, des de les de la directora de la Institució de les Lletres Catalanes, Laura Borràs, a les de professors d'institut de la ciutat, des de les de doctors com Enric Cassany i Albert Soler a les de diversos regidors. I per damunt de totes, una, unànime: «No es limitin al públic escolar i universitari, no ens privin a la resta d'una llaminadura com aquesta».

Els autors nos xerren, ara i sempre, i una altra vegada. I noltros tenim l'oportunitat de donar-los veu i visibilitat, ara, i encara, i una altra vegada. Llegim-los, escoltem-los, fem-los viure.

